

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ**  
**«БИКЛӘН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»**  
**МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ**

**КАРАР**

«19 » декабрь, 2023 ел

Биклән авылы

№45/1

«Муниципаль берәмлек Советының 2019 елның 24 сентябрәндәге 32/1 номерлы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Биклән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» (икенче укылыш)

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, 2021 елның 11 июнәндәге 170-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июләндәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Биклән авыл жирлеге уставының 20, 95-97 статьялары нигезендә, муниципаль берәмлек Советы

**КАРАР БИРДЕ:**

1. 2019 елның 24 сентябрәндәге 32/1 номерлы Совет карары белән расланган «Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы «Биклән авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләрне кертәргә:

1.1 11 маддәнең 7 пункты 2 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Әгәр жирле референдум жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән срокларда билгеләнмәгән очракта, референдум гражданнар, сайлау берләшмәләре, жирлек башлыгы, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Сайлау комиссиясе яки Тукай муниципаль районы прокуроры мөрәжәгатә нигезендә суд тарафыннан билгеләнә. Суд билгеләгән жирле референдумны жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) оештыра, ә аны үткәрүне тәмин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органы яки суд тарафыннан жирле референдум үткәрүне тәмин итү йөкләнгән башка орган тарафыннан башкарыла.»;

1.2 12 маддәнең 4 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«4. Муниципаль сайлауларны әзерләү һәм үткәрү жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссияләренә (алга таба – сайлау комиссиясе) аларның компетенциясе чикләрендә йөкләнә.»;

1.3. 13 маддәнең 5, 8, 12 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Инициатив төркем жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясенә (алга таба – сайлау комиссиясе) инициатив төркемне теркәү турында үтенечнамә белән мөрәжәгать итә. Инициатив төркемнең үтенечнамәсендә жирлек Советы депутатының, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасының, жирлек башлыгының конкрет хокукка каршы карарына яки гамәлләренә (гамәл кылмавына) күрсәтмә булырга тиеш, ул аны чакыртып алу өчен нигез булып тора, гражданның фамилиясе, исеме, әтисенәң исеме, туган көне һәм урыны,

паспортының яки аны алыштыручы документның сериясе, номеры һәм датасы, аны биргән органның исеме яки коды, шулай ук инициатив төркемнең һәр әгъзасының һәм аның исемненән жирлек территориясендә эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны адресы күрсәтелгә тиеш. Инициатив төркем үтенечнамәсе күрсәтелгән төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзаланырга тиеш. Үтенечнамәгә суд карары теркәлгәнә тиеш, ул күрсәтелгән хокукка каршы карарны яки депутатның гамәлләрен (гамәл кылмавын) раслый.

8. Сайлау комиссиясе инициатив төркемнең үтенечнамәсен караганда, жирлек Советы депутатын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасын, жирлек башлыгын чакыртып алу буенча жирлек Советы тарафыннан тавыш бирүне билгеләгәндә, тиешле депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирлек башлыгы аны чакыртып алу өчен нигез буларак тәкъдим ителә торган шартлар турында аңлатмалар бирергә, кирәкле документларны тапшырырга хоуклы. Әлеге депутатка, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасына, жирлек Башлыгына алдан, сайлау комиссиясе, жирлек Советы утырышлары уздыру көненә кадәр өч көннен дә соңга калмыйча, аларны үткөрү вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр ителергә тиеш.

12. Сайлау комиссиясе чакыртып алу буенча тавыш бирүгә рәсми йомгак ясаганнан соң, биш көн эчендә инициатив төркемгә, жирлек Советына һәм жирлек Советының тиешле депутатына, жирле үзидарәнең сайланулы орган әгъзасына, жирлек Башлыгына аны чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтижәләре турында язмача хәбәр итә.

1.4 31 маддәнең 10, 11 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«10. Коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациясе законнары нигезендә жирлек Советы депутаты, жирлек Башлыгы, жирле үзидарәнең башка сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) карары нигезендә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

11. Әлеге маддәнең 10 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәдә 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләгән затларның һәм башка затларның чыгымнары аларның керемнәренә туры килүен контрольдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрәдә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясе чикләреннән тышта урнашкан чит ил банкларында счетлар (көртөмнәр) ачуны һәм тотуны, саф акча средстволарын һәм кыйммәтле әйберләргә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында» 79-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләргә, тыюларны үтәмәү, вазыйфаларны башкармау фактлары ачыклаганда, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) жирлек Советы депутаты, сайланулы жирле үзидарә органы әгъзасы, жирлек Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яки күрсәтелгән затларга карата башка җаваплылык чарасын куллану турында гариза белән тиешле карар кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яки судка мөрәҗәгать итә.»;

1.5 31 маддәнең 14 пункты үз көчен югалткан;

1.6 33 маддәнең 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Яңа чакырылыш жирлек Советы беренче утырышка депутатларның билгеләнгән саныннан өчтән ике өлеше сайланган көннен соң ун көннен дә соңга калмыйча җыела. Сайлаулардан соң беренче утырыш – жирлек Башлыгы, ә ул булмаган очракта, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) тарафыннан чакырыла.»;

1.7 34 маддәнең 1 өлеше 13 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә:

«13) жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларын билгеләү»;

1.8 39 маддәнең 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында карар үз көченә кергәннән соң 14 көннән дә соңга калмыйча, ул жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатканнан соң алты айдан да соңга калмыйча үткәрелә.»;

1.9 41 маддәнең 7 пунктың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«7. Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) жирлек Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәжәгать иткән очракта, вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килү көне булып жирлек Советына әлеге гаризаның керү көне тора.

1.10 43 маддәнең 1 пункты 2 абзацың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Жирлек Башлыгын сайлау жирлек Советы депутатлары тәкъдим иткән кандидатлар арасынан, шул исәптән жирлек, ижтимагый берләшмәләр, Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) тәкъдимнәре нигезендә башкарыла.»;

1.11 47 маддәнең 3 пункты 2 абзацың, 4 пунктың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Аңа карата Татарстан Республикасы Башлыгы (Рәисе) (Татарстан Республикасы Премьер-министры) тарафыннан аны вазыйфадан азат итү турында хокукый акт чыгарылган жирлек Башлыгы әлеге хокукый актка рәсми басылып чыккан көннән соң 10 көн эчендә суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы. Суд шикаятьне карарга һәм, аны тапшырган көннән соң 10 көннән дә соңга калмыйча, карар кабул итәргә тиеш.

4. Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) (Татарстан Республикасы Премьер-министрының) аны вазыйфадан азат итү турында хокукый акты яки жирлек Советының жирлек Башлыгын отставкага жиберү турында карары нигезендә вәкаләтләре туктатылган жирлек Башлыгы әлеге хокукый актка яки карарга шикаять биргән очракта, жирлек Советы суд карары законлы көченә кергәнче, жирлек Башлыгын сайлау турында карар кабул итәргә хокуклы түгел.»;

1.12 54 маддәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Жирле үзидарә органнарына сайлауларны, жирле референдумны әзерләүне һәм үткәрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирле үзидарә Советы депутатың, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасың, жирлек Башлыгын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыра.

2. Сайлау комиссиясе жирлекнең жирле үзидарә органнары структурасына керми торган муниципаль орган булып тора.

3. Сайлау комиссиясе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» 2002 елның 12 июнендәге 67-ФЗ номерлы Федераль законда, Татарстан Республикасы Сайлау кодексында билгеләнгән тәртиптә жирлек Советы тарафыннан төзелә.

4. Сайлау комиссиясенең вәкаләтләр срогы биш ел тәшкил итә.

5. Сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш бирү хокукы белән 6 кешедән төзелә.

6. Сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс белән тәмин итү жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетларының чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

7. Сайлау комиссиясе вәкаләтләре, аның эшчәнлегә тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге устав белән жайга салына. Жирлек Советы мөрәжәгәте нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзек сайлау комиссиясе карары буенча сайлау комиссиясе вәкаләтләре территорияль сайлау комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

1.13 56 маддәнең 1 пунктың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль хезмэт вазыйфасы – элеге устав, жирле үзидарэ органы, жирле үзидарэ органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерлэүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба - сайлау комиссиясе) яки муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вазыйфалар даирәсе нигезендә барлыкка килә торган жирле үзидарэ органындагы, сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа.

1.14 57 маддәнең 1, 3 пунктларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль брәмлекнең даими нигездә эшләүче һәм юридик зат булып торучы, жирле үзидарэ органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерлэүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясенәң (алга таба - сайлау комиссиясе) хәлиткеч тавыш хокукына ия, комиссиядә даими (штат) нигездә эшләүче әгъзасы тора.

3. Жирле үзидарэ органнары, сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәэмин итү буенча вазыйфаларны башкаручы затлар муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләми һәм муниципаль хезмәткәрләр булмый.»;

1.15 58 маддәнең 1 өлеше 5 пункттын, 3 өлеше 4 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарэ органы, жирле үзидарэ органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерлэүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү;

4) жирле үзидарэ органында, сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмэт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмэт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә.»;

1.16 59 маддәнең 2 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Жирле үзидарэ органы, жирле үзидарэ органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерлэүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) юкка чыгарылу яки жирле үзидарэ органы, сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләре штаты кыскару сәбәпле муниципаль хезмәткәрләр белән хезмэт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә, оешма бетерелүгә яисә оешма хезмәткәрләре штаты кыскартылуға бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмэт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.»;

1.17 65 маддәнең 3 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирле үзидарэ органнарына сайлауларны, жирле референдумны эзерлэүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе (алга таба – сайлау комиссиясе) әгъзаларына элеге органнар эшендә катнашкан вакытка законнар, жирлек Советы карарлары нигезендә акчалата компенсация түләнә.

1.18 72 маддәнең 1 пункты 1, 2 өлешләре, 2 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) затның ул бер ягы булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмәве, федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш;

2) затның үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат бирмәве, федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш, яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган мәгълүмат бирүе;

2. Муниципаль вазыйфаны биләүче затка аның кул астындагы затның мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынуы барлыкка килүе турында билгеле булганда, мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм (яки) жайга салу буенча чаралар күрмөгән очракта, шулай ук ышаныч югалту сәбәпле, ул эштән (вазыйфадан) азат ителергә тиеш, федераль законнарда билгеләнгән очрактардан тыш.»;

1.19 88 маддәнең 7 өлеше 3 абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«- Татарстан Республикасы Башлыгының (Рәисенең) Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юлламасы;»

2. Өлеге карарны гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә юнәлтергә.

3. Өлеге карарны Биклән авыл жирлегенең мәгълүмат стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.

4. Өлеге карарны районның рәсми сайтында ([tukay.tatarstan.ru](http://tukay.tatarstan.ru)) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында ([pravo.tatarstan.ru](http://pravo.tatarstan.ru)) урнаштырырга.

5. Өлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Законлылык, хокук тәртибе, милли мәсьәләләр һәм халык куркынычсызлыгы буенча даими комиссиягә йөкләргә

Муниципаль берәмлек Башлыгы,  
Совет рәисе

М.Ш. Сәхбеев